

Zuid-Hollands Landschap

*Zomer
in Zuid-
Holland!*

Tiendwegroute

Wandelen door het hart van
de Krimpenerwaard

13/18 km

Welkom in de Krimpenerwaard

De Krimpenerwaard is het Groene Hart op zijn mooist. Deze wandelroute neemt je mee langs graslanden en sloten die zich uitstrekken tot aan de horizon. Onderweg vertellen houtkaden, boezemwateren en tiendwegen het verhaal van de ontginningsgeschiedenis. Trek stevige schoenen aan, want een deel van de route gaat over onverharde paden en zelfs dwars door de graslanden.

*Beleef
de natuur
dichtbij!*

Tiendwegroute

OP WEG

Start

Parkeerterrein hoek Wellepoort/Schaapjeszijde, 2825 NB, Berkenwoude.

[Bekijk in Google Maps](#)

Lengte

De hoofdroute is 18 km, de korte route is 13 km. Met de wandelknooppunten kun je de route zelf eventueel nog korter maken.

Bereikbaarheid

OV: buslijn 196 rijdt tussen metrostation Rotterdam Capelsebrug en station Gouda. Stap uit bij halte 't Zwaantje in Ouderkerk aan den IJssel en loop de dijk af richting Berkenwoude (Schaapjeszijde). Pak na 1 km de route op bij wandelknooppunt 44.

 [Plan mijn OV-reis →](#)

Auto: volg de dijk langs de Hollandse IJssel tussen Ouderkerk aan den IJssel en Gouderak. Ga ter hoogte van IJsseldijk-Noord 427 de dijk af richting Berkenwoude (Schaapjeszijde). Parkeer na 2,5 km op de parkeerplaats in de haakse bocht naar links.

Tiendwegroute

Rolstoelen

Deze wandeling gaat deels over onverharde paden die niet geschikt zijn voor rolstoelen of kinderwagens.

Honden

Op sommige paden mogen honden alleen aangelijnd mee. Let op de bordjes.

Horeca

Langs de route is geen horeca, maar er zijn volop picknickplaatsen. Neem dus zelf voldoende water en wellicht wat lekkers mee.

Mooie rustplekjes genoeg onderweg

Tiendwegroute

Bekijk de route in Google Maps

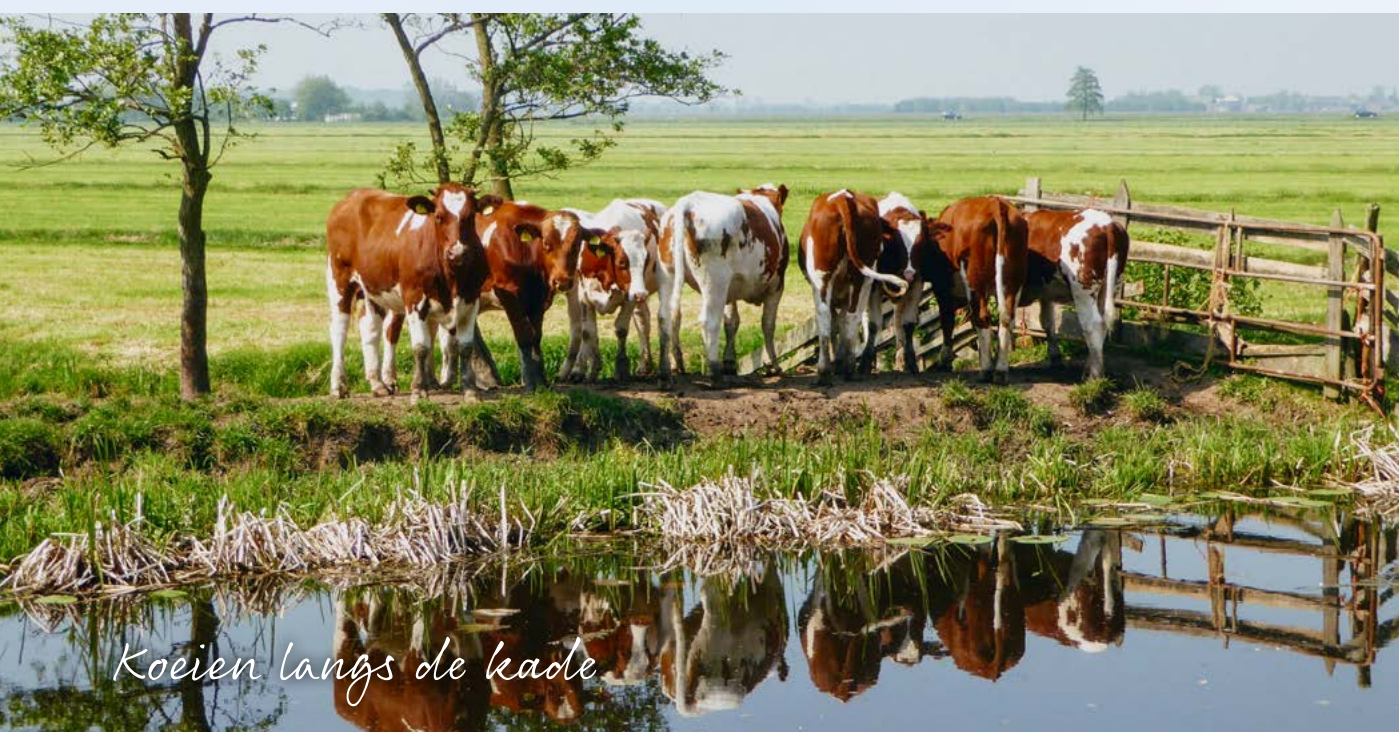

Tik op de nummers voor informatie

Wandel vanaf de parkeerplaats naar de asfaltweg en ga in de bocht links het karrenpad op. Je komt bij wandelknooppunt 45 (het nummer op het paaltje kan ontbreken). Wandel rechtdoor naar 41, volg vanaf nu de rode pijlen.

1 Ouderkerkse Landscheiding

Een smalle kade, bosschages, doorkijkjes naar weilanden met koeien – je wandelt over een landscheiding, een lage kade die in de middeleeuwen als achtergrens van een ontginningsfase fungeerde. Rechts lagen de nieuwe landbouwpercelen, links begon het nog niet ontgonnen veenmoeras. De bomen en struiken leverden gebruikshout voor de boerderijen die op de kop van de kavels bij de rivier stonden.

Koeien langs de kade

Bekijk een filmpje over de
weidevogels in de Krimpenerwaard

Na 2 km eindigt de kade bij een klaphek. Ga door het hek en dan rechtsaf. Wandel circa 2 km over het graspad.

2 Polder De Nesse

Rechts kijk je uit over Polder De Nesse. In de weidse polder geeft het Zuid-Hollands Landschap alle ruimte aan wulpen, grutto's en zwarte stern. Zo wordt er pas laat gemaaid, zodat de weidevogels beschutting hebben bij het broeden. Daarna kunnen de kuikens zich in het hoge gras verstoppen voor rovers. In de natte gedeeltes scharrelen ze hun kostje bij elkaar. In de winter hoor je hier het opgewekte *wiéuw* van de smient.

kaart

3 Boezem

Het brede water links is de Berkenwoudse Boezem. In zulke omdijkte boezems werd vroeger het overtollige polderwater verzameld. Achter wandelknooppunt 41 liggen de fundamenten van een molen die het water vanuit de polder een eerste stapje omhoog maalde. De molen aan het einde van het graspad loosde het water vervolgens in de rivier. Toen krachtige stoommachines de taak van de molens overnamen, verloren de boezemwateren hun functie en groeiden daarna gedeeltelijk dicht. Nu zijn het pareltjes van natte natuur.

**Wandel bij knooppunt 41 rechtdoor.
Klim aan het einde van het graspad over
het hek (er is een opstapje) en ga op de
asfaltweg rechtsaf.**

Molenstomp aan het einde van de boezem

Volg de Tiendweg rechtdoor, wandel naar wandelknooppunten 42, 44 en 62.

4 Tiendweg

Bedenk dat je nu wandelt over het noeste handwerk van de middeleeuwse ontginners! De eerste pioniers trokken vanaf de 11de eeuw de veenwildernis in. Ze groeven sloten om het moeras te ontwateren en zetten lange, smalle percelen uit. Ook legden ze dwars op de percelen lage kades aan, die we nu kennen als tiendwegen. Waarschijnlijk speelden de kades een rol bij de waterbeheersing – ook toen al waren bodemdaling en wateroverlast een groot probleem. De herkomst van de benaming tiendweg is onduidelijk. Mogelijk verwijst het naar het tiende deel

kaart

van de opbrengst dat de pachters vroeger aan hun landheer moesten afdragen. Een andere verklaring legt een link met het oude woord 'tijen', het trekken van karren of platte schuiten. Tijen kan tot slot ook duiden op het wegstromen van overtollig water.

Veepest in de 18e eeuw

5 Bosjes tussen de weilanden

Soms wordt de weidsheid van het polderland onderbroken door een bosje. Zo zie je 250 m voorbij knooppunt 44 links van het pad een pestbosje, met daaromheen een sloot. Hier – ver weg van de boerderij – begroeven de boeren het vee dat aan de veepest overleed.

Verderop passeer je de verwilderde bosschages van de Kattendijksblokboezem en de Stolwijkse Boezem (met **wandelroute**). Elke polder in het hart van de Krimpenerwaard kreeg een eigen afwatering richting de rivier, vandaar dat hier enkele boezems vlak naast elkaar liggen. In het moerasbos huizen vele zangvogels en in de graslanden bloeien in het voorjaar soorten als rietorchis, spaanse ruiter, tormentil en veenpluis.

Je komt bij wandelknooppunt 62. De lange route gaat rechtdoor naar 65.

Voor de korte route ga je bij 62 rechtsaf naar 63 en dan richting 47. Ga aan het einde van het fietspad rechtsaf en pak de routebeschrijving **hier** weer op.

Stolwijkse Boezem

6 Vogelplas

Midden in Polder Middelblok heeft het Zuid-Hollands Landschap een vogelplas uitgegraven (met **wandelroute**). Het wandelpad naar de vogelkijkhut begint in de bocht van het fietspad bij wandelknooppunt 63 – wie de korte route volgt, komt er vanzelf langs. Via een beschutte houtkade kom je dan bij een plas met ondiepe oevers waar steltlopers als de grutto en de tureluur in de zachte grond naar voedsel speuren. De plas zelf is het domein van eenden, zwanen en aalscholvers.

Ga bij wandelknooppunt 65 rechtdoor naar 64. Sla aan het einde van de tiendweg bij 64 rechts af naar 66.

7 Beijersche Wegje

Je wandelt nu over het Beijersche Wegje, een karrenpad dat eeuwenlang werd gebruikt om van en naar Gouda te reizen. Aan het einde van het pad kon je met een voetveer naar Gouda. Na 600 m start links een kort pad naar een vogelscherp dat uitkijkt over de plasdras van Polder Veerstablok. Even verderop slingert een beboste kade door de weilanden. Hier eindigde de eerste ontginningsfase; achter de kade begon destijds de wildernis. Volgens oude verhalen was langs de kade een niet-gewijde begraafplaats waar gehangenen uit Gouda werden begraven. De lichamen bleven – ter afschrikking – zo lang mogelijk aan de galg in Gouda hangen. Daarna moesten familieleden de rottende resten wegbrengen. Veelal deden ze dat met een kruiwagen via dit pad.

Kijkscherp bij Polder Veerstablok

Ga aan het einde bij wandelknooppunt 66 rechtsaf (geen markering). Volg na 700 m de asfaltweg in de bocht naar rechts, dan na 500 m bocht naar links.

8 Boerderijen

Pas in de derde ontginningfase, die startte na 1500, werd ook het hart van de Krimpenerwaard toegankelijk gemaakt. Dat gebeurde zonder veel planning: toen tussen de dorpen Het Beijersche en Achterbroek een weg moest worden aangelegd, was er een haakse bocht nodig om ze op elkaar te laten aansluiten. De boerderijen en sobere daglonershuisjes dateren bijna allemaal van na 1850. Soms geeft een gevelsteen het bouwjaar aan.

Wandel bij ANWB-paddenstoel 23910 rechtdoor (*hier komt de korte route bij de hoofroute*). Ga na 300 m voorbij huisnr. 20 linksaf (Elserkade). Volg de rode pijlen naar wandelknooppunt 47, dan rechtdoor naar 46. Ga na 1,5 km op de asfaltweg rechtdoor en na 100 m weer rechtdoor (Graafkade). Wandel bij 46 rechtdoor en sla na 350 m rechts af. Ga door het hek en volg het graspad.

9 Berkenwoudse Driehoek

Open grasland, afgegraven percelen, rietranden, houtkaden en twee eendenkooien – variatie genoeg in de Berkenwoudse Driehoek. In de zomer zijn de sloten gevuld met een groen tapijt van krabbescheer.

Krabbescheer

Sijmen Hendriks

*Zwarte stern: in het voorjaar
regelmatig te zien én te horen!*

De groene glazenmaker, een zeldzame libel, is helemaal afhankelijk van deze puntige waterplant. Ook bouwt de **zwarte stern** zijn nest op krabbescheer – of bij gebrek daaraan op kunstmatige eilandjes. In de broedperiode is het hier een komen en gaan van voerende ouders. Na de zomer vertrekt de zwarte stern weer naar het warme zuiden. Dan zul je het moeten doen met de vogels op het kunstwerk aan het einde van het pad.

**Ga aan het einde van het pad rechtsaf
en wandel terug naar de parkeerplaats.
Hopelijk heb je genoten van
een heerlijke wandelroute!**

kaart

Tips voor optimaal gebruik

Deze interactieve PDF is speciaal bedoeld om er met je mobiele telefoon op uit te gaan. Met de knoppen kun je snel tussen de bezienswaardigheden en de routekaart bladeren. Voor de filmpjes, vogelgeluiden en links naar websites heb je verbinding met het internet nodig. Maar het kan ook prima zonder.

De route downloaden

Download de route thuis al naar je telefoon. Hoe?

Android: mail de PDF naar jezelf als bijlage of download via Google Drive. Op je telefoon staat vaak een app om PDF's te lezen.

iPhone: mail de PDF naar jezelf of download via iTunes. Voeg de PDF toe aan je iBooks via dit icoontje: .

De route uitprinten

Toch liever de route thuis uitprinten? Open de PDF in Acrobat Reader. Kies in het menu: Bestand > Afdrukken > Meerdere pagina's per vel > 2 op 2 > Afdrukken.

Gebruikmaken van Google Maps

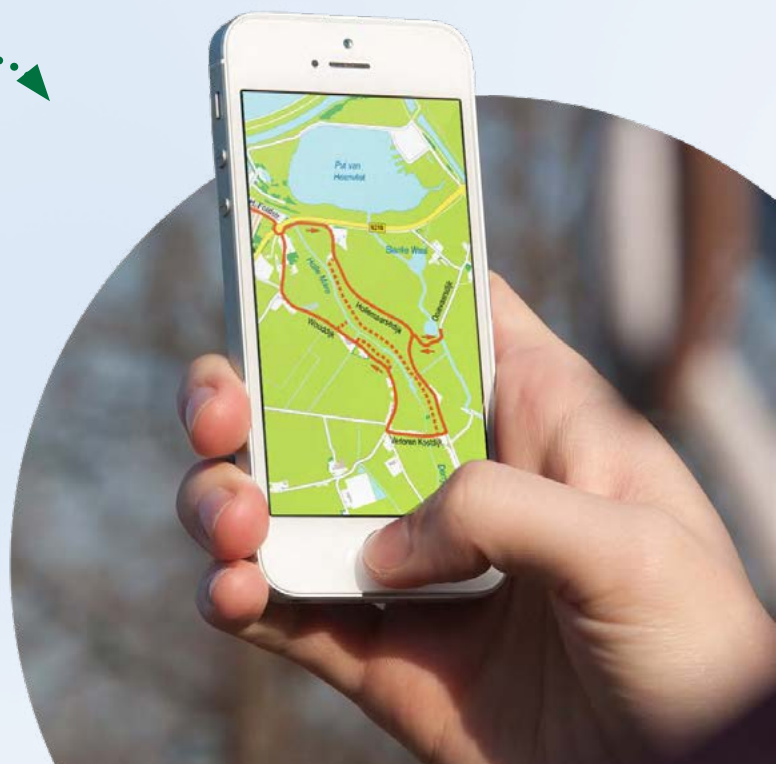
Wil je tijdens het wandelen precies weten waar je bent? Klik dan in de routekaart op de blauwe knop. Een stip in Google Maps toont je exacte locatie ten opzichte van de route. Zorg ervoor dat op je telefoon locatievoorziening op 'aan' staat.

Wandelen met GPX

Deze route is ook beschikbaar als GPX-bestand. Hiermee volg de je route via je telefoon. Je hebt dan wel een app nodig die GPX-bestanden kan openen en de locatievoorziening van je telefoon moet aan staan. **Op onze website** vind je tips en enkele aanbevolen apps voor Android en iPhone.

[Download het GPX-bestand](#)

*Op pad
met je mobiel*

Word Beschermer!

Het Zuid-Hollands Landschap beschermt de natuur in een drukke provincie. Zo kun je blijven genieten van prachtige natuurgebieden, waarin van alles te ontdekken en te beleven is. Voor dit belangrijke werk zijn we afhankelijk van jouw steun. Help je mee?

Als Beschermer ontvang je verschillende leuke voordelen en kortingen:

- Een periodiek tijdschrift vol nieuws en tips om pad te gaan.
- Korting op excursies en activiteiten.
- Een Beschermerspas waarmee je profiteert van aantrekkelijke voordelen bij onze partners.

[Bekijk alle voordelen](#)

Ga naar onze site en meld je aan.

zhl.nl/beschermer

Zuid-Hollands Landschap

Lekker gewandeld?

We zijn heel benieuwd wat je van de route vond en hoe het was om door onze natuurgebieden te wandelen. Reacties zijn voor ons heel waardevol voor het verbeteren en up-to-date houden van onze routes. Suggesties, opmerkingen en complimenten zijn welkom!

*Geef je mening
en help mee!*

Beoordeel deze route

*Volg het
Zuid-Hollands
Landschap!*

Zuid-Hollands Landschap